

SÅBEDET TIL MAJS SKAL VÆRE JÆVNT OG FAST

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Såbedet til majs skal være bearbejdet i mindst 10 cm dybde, fordi startgødningen skal placeres i 10 cm dybde.

Såbedet skal være jævnt og fast, så der ikke bliver dybe såspor ved såning, og så jordvæsken med næringsstoffer kan transporteres kapillært til majsens rødder.

- [Majs efter kløvergræs](#)
- [Jævnt såbed](#)
- [Skal jeg pløje?](#)
- [Tips om etablering](#)
- [Modvirk jordfygning](#)

MAJS EFTER KLØVERGRÆS

Dyrkes majs efter en græsmark, skal græsmarken nedvisnes, harves op eller pløjes snarest. Det gør det lettere at pakke jorden før såning, så planterne kan få fat i næringsstofferne. Det er særligt vigtigt på sandjord.

JÆVNT SÅBED

Såbedet til majs skal være bearbejdet i mindst 10 cm dybde, fordi startgødningen skal placeres i 10 cm dybde. Såbedet skal være fuldstændig jævnt og tilpas fast for, at

- næringsstofferne kapillært kan komme hen til majsens rødder
- undgå dybe såspor ved såningen. Dybe såspor samler vand i en periode med regn og kan

- medføre en dårlig fremspiring
- bekæmpe ukrudt effektivt
- styre sådybden

[Til top](#)

SKAL JEG PLOJE?

Fordele ved at pløje:

- På alle jordtyper giver det bedre mulighed for, at jordtemperaturen øges hurtigere.
- Færre bladsvampe.
- Mindre risiko for angreb af Fusarium i vækstperioden.
- Hæmmer udvikling af rod- og græsukrudt.
- Let at radrense, når stubbe er væk.
- Med forfrugt græs generer græssværen ikke såningen.
- Jævner eventuelle spor.

Ulemper ved at pløje:

- Øget risiko for jordfygning.
- Øget risiko for jorderosion ved kraftige regnskyl.

Hvor bør du som hovedregel pløje:

- På jordtype JB 4 og jordtyper med et større indhold af ler.
- Efter kolbemajs og kernemajs på grund af øget risiko for angreb af bladsvampe.
- Før dyrkning af kolbe- og kernemajs, som dyrkes efter majs.
- Hvor forfrugten er græs eller kløvergræs, som ikke nedvisnes.
- På lokaliteter, hvor der er fundet larver af majshalvmøl i flere marker.

[Til top](#)

TIPS OM ETABLERING

Med pløjning

Marker, som forårspløjes:

- Nedefæld gylle i 10 cm dybde.
- Efter et par dage med godt vejr bringes eventuel fast husdyrgødning ud, og der pløjes.
- Lettere jord pakkes. En tung ringpakker er særligt velegnet, fordi den pakker jorden i dybden. På let jord er det oftest nødvendigt at harve og pakke jorden efter furepakkeren.
- Betontromlet jord, tungere jord eller for løs jord harves i 8 til 10 cm dybde med en harve med bærerulle, så jorden pakkes. Bærerullen kan være en gummipakvalse eller en

jernringspakkevelse. En rørpakkervevelse er mindre egnet på sandjord, fordi den pakker mindre og pulveriserer jorden. På sandjord køres direkte efter ploven, mens jorden i overfladen stadig er fugtig. Herved bevares fugten i jorden, og pakkevelsen kan danne en knoldet jordstruktur i overfladen.

Lerjord, som er pløjet om efteråret/vinteren:

- Fæld jorden.
- Harv to til tre gange i stigende dybde til mindst 12 cm dybde.
- Gylle nedfældes, når der er gode kørselsforhold, dvs. at jorden skal være tør og bekvem at køre på, så der ikke laves strukturskade. Alternativt kan forsuret gylle udlægges med slanger umiddelbart før sidste opharvning. Det kræver, at der også udbringes forsuret gylle med slanger på et vintersædsareal svarende til 20 procent af det pågældende majsareal. I stedet for at bringe gyllen ud før såning kan gyllen også udbringes i vækstperioden, når majsens harv har fem blade (vækststadium 15). Herved begrænser man risikoen for strukturskader i jorden.

[Til top](#)

Uden pløjning

Er der ikke en pløjesål eller et kompakt jordlag lige under pløjelaget, har der på sandjord ikke været merudbytte for at harve dybere end 12 til 15 cm dybde. På JB 4 eller jordtyper med et større lerindhold er harvedybden 18 til 20 cm dybde. En harve med en tandafstand på cirka 20 cm og med 80 mm brede spidser er velegnet hertil. Undgå vingeskær, da der er erfaring for, at der herved kan dannes en harvesål.

Fremgangsmåden er:

1. Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 til 2,0 liter glyphosat (360 gram pr. liter) pr. ha. Højeste dosering ved tokimbladet ukrudt. Behandlingen med glyphosat kan også udføres efter såning, men inden fremspiring af majsens. Herved bekæmpes tillige en del nyfremspiret frøukrudt.
2. På JB 1, 2 og 3 harves en til to gange i 12 til 15 cm dybde. På sværere jordtyper end JB 3 harves to til tre gange, og harvedybden øges trinvis til 18 til 20 cm dybde. Der kan harves et døgn efter sprøjtning med glyphosat.
3. Gylle nedfældes i 10 cm dybde, og marken er klar til såning.
4. Ved såning indstilles såmaskinens sporrydder, så gamle majsstubbe mv. skubbes til side foran såhuset.

Er der et kompakt jordlag lige under pløjelaget, har der i forsøgene været et betydeligt merudbytte for at øge harvedybden til 25 til 30 cm. Det er erfaringen, at løsning af et kompakt jordlag giver en bedre bæreevne i et vådt efterår.

Fremgangsmåden er:

1. Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 til 2,0 liter Glyphosat (360 gram pr. liter) pr.

- ha. Højeste dosering ved tokimbladet ukrudt.
2. Nedfældning af gylle.
 3. Harvning i 25 til 30 cm dybde med en kraftig stivtandet harve med omkring 30 cm tandafstand og monteret med maks. 50 mm brede spidser.

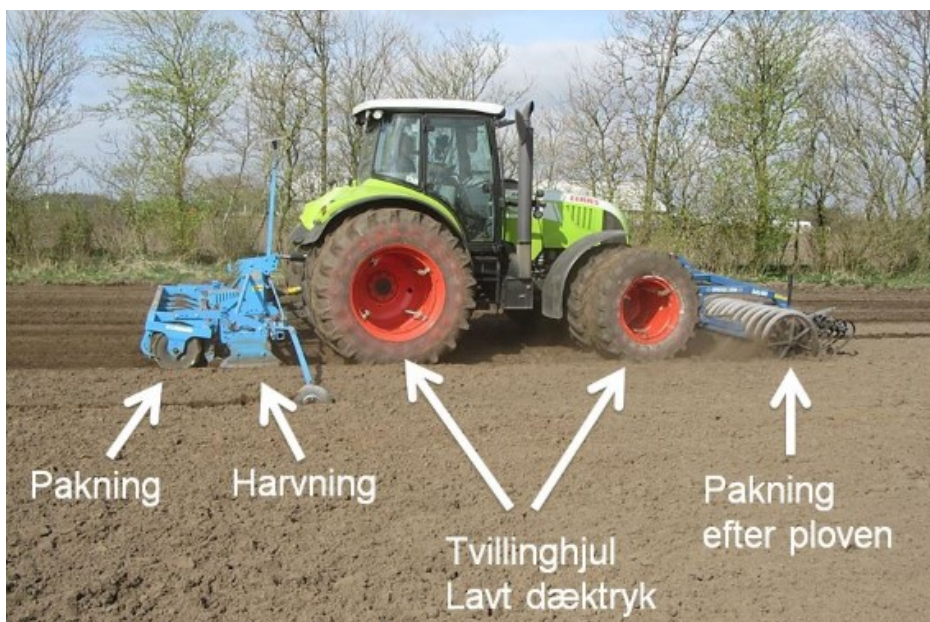
[Til top](#)

MODVIRK JORDFYGNING

Er der risiko for jordfygning, bør man iværksætte foranstaltninger for at begrænse jordfygning. Følgende metoder er der god erfaring med:

1. Pløjefri dyrkning (se ovenfor).
2. Såning af 30 til 40 kg vårbyg pr. ha før såning af majs. Kan sås med et kombinationssåsæt lige efter ploven. På denne måde foregår tilberedning af såbed og såning af vårbyg i samme arbejds gang. Kan også sås med en centrifugalspreder inden sidste opharvning. Vårbyggen skal sprøjtes væk med MaisTer i forbindelse med den øvrige ukrudtsbekæmpelse, senest ved begyndende buskning (vækststadium 20).
3. Såning direkte efter pløjning med jordpakker.
4. Pløjning, betontromling lige efter ploven, nedfældning af al gylle i 8 til 10 cm dybde med en sortjordsnedfælder, harvning straks efter (sideløbende med gyllenedfældning) med en harve uden slæbeplanke og uden pakkevalse eller smuldrer. Derefter såning.
5. Spredning af fast husdyrgødning eller udlægning af kvæggylle med slanger efter såning.

[Til top](#)

Billede 1. Billedet viser princippet i såbedstilberedning på sandjord, som er pløjet. På sandjord skal jorden pakkes lige efter ploven, mens jordoverfladen stadig er fugtig. (på billedet harves for

sent, fordi jorden er tørret ud!). Der skal køres med tvillinghjul på både for og baghjul, og dæktrykket skal være så lavt som muligt efter dækleverandørens mindstekrav – gerne under 1,0 bar. Først pakkes jorden i dybden efter ploven med en tung ringpakker (frontpakkeren). Derefter harves i 10 cm dybde med en harve, som bæres af pakkevalsen. Harven kan være en såbedsharve, discharve eller en rotorharve. Pakkevalsen kan være en gummipakkevalse eller en jernringpakkevalse. Såmaskinen kan spændes bag på, hvis der skal sås vårbyg mod jordfygning. Foto: Henning Sjørsløv Lyngvig, SEGES.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.